

Sygn. akt VIII Pz 156/18

POSTANOWIENIE

Dnia 11 lutego 2019r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Patrycja Bogacińska – Piątek (spr.)

Sędziowie: SSO Teresa Kalinka

SSR (del.) Magdalena Kimel

po rozpoznaniu w dniu 11 lutego 2019r. w Gliwicach

sprawy z powództwa M. R.

przeciwko Spółce (...) Spółce Akcyjnej w B.

o ekwiwalent pieniężny z tytułu prawa do bezpłatnego węgla

na skutek zażalenia pozwanej Spółki (...) Spółki Akcyjnej w B.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Z.

z dnia 26 września 2018 r. *sygn. akt* IV P 477/18

postanawia:

- zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie 2 w ten sposób, że zasądzić od powódki M. R. na rzecz pozwanej Spółki (...) Spółki Akcyjnej w B. kwotę 1.350 zł (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
- zasądzić od powódki na rzecz pozwanej kwotę 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) złotych tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

(-) SSO Teresa Kalinka	(-)SSO Patrycja Bogacińska-Piątek	(-) SSR del. Magdalena Kimel
Sędzia	Przewodniczący	Sędzia

UZASADNIENIE

Powódka M. R. pozwem skierowanym przeciwko Spółce (...) S.A. w B. domagała się zasądzenia na jej rzecz rekompensaty z tytułu utraty prawa do deputatu węglowego w rozumieniu ustawy z dnia 12 października 2017r. o świadczeniach rekompensacyjnych z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla.

Postanowieniem z 26 września 2018 r. Sąd Rejonowy w Z. w pkt 1 umorzył postępowanie, a w pkt 2 odstąpił od obciążania powódki kosztami zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu orzeczenia o kosztach sąd I instancji podał, że

powódka przegrała proces, a o kosztach zastępstwa procesowego strony pozwanej orzekł na podstawie art. 102 k.p.c., odstępując od obciążania nimi powódki.

Pozwana Spółka (...) S.A. w B. wniosła zażalenie, w którym zaskarżyła 2 pkt postanowienia. Pozwana zarzuciła naruszenie przepisów:

- postępowania, a to art. 98 k.p.c. oraz art. 102 k.p.c. poprzez odstąpienie od obciążania powódki kosztami postępowania, pomimo przegrania przez nią sprawy, a także pomimo niezastnienia w niniejszej sprawie przesłanek, o których mowa w art. 102 k.p.c., tj. wypadków szczególnie uzasadnionych;
- prawa materialnego, a to § 2 pkt 4 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych poprzez jego niezastosowanie.

Pozwana domagała się zmiany postanowienia w zaskarżonym zakresie poprzez zasądzenie od powódki na jej rzecz kwoty 1.350 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania oraz zasądzenia od powódki na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Powódka nie wniosła odpowiedzi na zażalenie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

zażalenie pozwanej zasługuje na uwzględnienie.

Powódka w niniejszej sprawie domagała się zasądzenia kwoty 10.000 zł z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla na podstawie ustawy z dnia 12 października 2017 r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla (Dz.U. 2017 poz. 1971). Zaskarżoną decyzją pozwana odmówiła powódce prawa do spornego świadczenia, wskazując, że jest ona osobą nieuprawnioną. W decyzji wyraźnie wskazano, że powódka nie jest wdową, ale małżonką rozwiedzioną.

Ustawodawca w art. 2 ust. 1 lit. a ww. ustawy do osób uprawnionych do tego świadczenia zalicza m.in. emerytów i rencistów mających ustalone prawo do emerytury i pobierających to świadczenie, uprawnionych w trakcie pobierania świadczenia z tytułu emerytury lub renty do bezpłatnego węgla na podstawie postanowień układów zbiorowych pracy, porozumień lub innych regulacji obowiązujących w przedsiębiorstwie górniczym, które utraciły moc obowiązującą przed dniem wejścia w życie ustawy, na skutek zawartych porozumień lub dokonanych wypowiedzeń. Z kolei w art. 2 ust. 1 lit. b wymieniono wdowy, wdowców i sieroty mających ustalone prawo do renty rodzinnej, o której mowa w lit. a.

Jedną z podstaw odstąpienia od obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej w oparciu o przepis art. 102 k.p.c. stanowić może słuszność żądań w chwili ich zgłoszenia. Wypełniając wniosek o świadczenie rekompensacyjne powódka miała do dyspozycji pismo jak wypełnić wniosek wraz z pełną, czytelną informacją, kto jest osobą uprawnioną. Również w zaskarżonej decyzji odmownej pozwana ponownie wskazała podstawy rozstrzygnięcia i wyjaśniła, że powódka ma prawo do renty rodzinnej jako małżonka rozwiedziona. Odstąpienie od obciążania strony przegrywającej sprawę kosztami procesu poniesionymi przez jej przeciwnika procesowego zgodnie z art. 102 k.p.c. jest możliwe jedynie w wypadkach szczególnie uzasadnionych, tj. wówczas, gdy z uwagi na okoliczności faktyczne konkretnej sprawy zastosowanie ogólnych zasad odpowiedzialności za wynik procesu byłoby sprzeczne z zasadą słuszności.

Jak wskazał Sąd Najwyższy „zastosowanie przez sąd art. 102 k.p.c. powinno być oceniane w całości okoliczności, które by uzasadniały odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu tych okoliczności należy zaliczyć zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu jak i fakty leżące na zewnątrz procesu zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego (sytuacji życiowej). Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego” (postanowienie z 14 stycznia 1974r., II

CZ 223/73, LEX nr 7379, postanowienie Sądu Najwyższego z 13 października 1976r. sygn. IV Pz 61/76, LEX nr 7856, postanowienie Sądu Najwyższego z 16 lutego 1981r. sygn. IV Pz 11/81, LEX nr 8307).

Przyznanie przez ustawodawcę prawa do rekompensaty niektórym emerytom i rencistom nie przemawia za odstąpieniem osób nieuprawnionych od obciążania kosztami postępowania. Powództwo od samego początku było bezpodstawne i strona wnosząca pozew winna liczyć się z obowiązkiem poniesienia kosztów wywołanych swoim działaniem. Podstawą oceny, czy zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek może być zachowanie się strony w procesie, jak i jej sytuacja pozaprosowa. Zdaniem Sądu Okręgowego powódka nie wykazała żadnej przesłanki, która uzasadniałaby zastosowanie art. 102 k.p.c.

Należy podkreślić, że słusznie podnosi strona pozwana, iż z istoty każdego postępowania procesowego wynika jego sporność i zwykle niepewność rozstrzygnięcia, a każda strona wnosząca pozew jest z reguły przekonana o słuszności swoich żądań i konieczności wystąpienia do sądu. Zatem subiektywne przekonanie o słuszności żądania nie jest z pewnością okolicznością przesądzającą o zastosowaniu całkowitego odstąpienia od obciążania kosztami z art. 102 k.p.c. – w przeciwnym razie art. 102 k.p.c. miałyby zastosowanie w każdej sprawie, w której powództwo zostałoby oddalone.

Mając na uwadze powyższe zażalenie uwzględniono na podstawie art. 397 § 1, § 1¹, §2 k.p.c. w związku z art. 386 § 1 k.p.c. i w pkt 1 sentencji zmieniono zaskarżone postanowienie w punkcie 2 w ten sposób, że zasądzono od powódki na rzecz pozwanej kwotę 1.350 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika pozwanej została ustalona na podstawie § 2 pkt 4 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 15 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.265 j.t.).

W pkt 2 sentencji postanowienia sąd zasądził od powódki na rzecz pozwanej 150 zł tytułem kosztów postępowania zażaleniowego. Na kwotę tę składają się 120 zł tytułem wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej ustalona na podstawie § 2 pkt 2 w zw. z §10 ust.2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U 2018 poz. 265) oraz opłata od zażalenia wynosząca 30 zł. Wartość przedmiotu zaskarżenia wyniosła 1.350 zł.

(-) SSO Teresa Kalinka	(-)SSO Patrycja Bogacińska-Piątek	(-) SSR del. Magdalena Kimel
Sędzia	Przewodniczący	Sędzia